

I

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 617/2007

z dnia 14 maja 2007 r.

w sprawie realizacji 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju na mocy umowy o partnerstwie AKP-WE

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 roku ⁽¹⁾ i zmienioną w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 roku ⁽²⁾ (zwaną dalej „umową o partnerstwie AKP-WE”),

uwzględniając Umowę wewnętrzną między przedstawicielami rządów państw członkowskich, zebranych w Radzie, w sprawie finansowania pomocy wspólnotowej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2008—2013 zgodnie z umową o partnerstwie AKP-WE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu WE ⁽³⁾ (zwaną dalej „umową wewnętrzną”), w szczególności jej art. 10 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Inwestycyjnego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzja nr 1/2006 Rady Ministrów AKP-WE4 ⁽⁴⁾ określa wieloletnie ramy finansowe na lata 2008—2013 i dodaje nowy załącznik Ib do umowy o partnerstwie AKP-WE.
- (2) W umowie wewnętrznej określa się różne pule finansowe w ramach 10. Europejskiego Funduszu Rozwoju (zwanego dalej „EFR”), klucz do ustalenia wkładu oraz poszczególne wkłady do 10. EFR; ustanawia się w niej również komitet EFR oraz Komitet Instrumentu Inwestycyjnego, a także określa się wagi głosów i zasadę większości kwalifikowanej w tych komitetach.

- (3) Umowa wewnętrzna określa ponadto łączną kwotę pomocy wspólnotowej dla państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (zwanymi dalej „państwami AKP”) (z wyłączeniem Republiki Południowej Afryki) i dla krajów i terytoriów zamorskich (zwanymi dalej „KTZ”) na sześcioletni okres 2008—2013 w wysokości 22 682 mln EUR ze środków 10. EFR pochodzących z wkładów państw członkowskich. Ze środków 10. EFR określonych w umowie wewnętrznej, 21 966 mln EUR powinno przeznaczyć się na państwa AKP zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2008—2013, o których mowa w załączniku Ib do umowy o partnerstwie AKP-WE, 286 mln EUR powinno przeznaczyć się na KTZ, a 430 mln EUR powinno przeznaczyć się na wydatki pomocnicze ponoszone przez Komisję przy programowaniu i realizowaniu zadań EFR.
- (4) Przydział środków z 10. EFR dla KTZ jest regulowany decyzją Rady 2001/822/WE z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską ⁽⁵⁾ oraz wprowadzającym ją w życie rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2304/2002 ⁽⁶⁾ i jego kolejnymi aktualizacjami.

- (5) Działania objęte rozporządzeniem Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczącym pomocy humanitarnej ⁽⁷⁾ i kwalifikujące się do finansowania na jego podstawie powinny być finansowane ze środków 10. EFR jedynie w wyjątkowych przypadkach, w których taka pomoc jest niezbędna do zapewnienia ciągłości współpracy przy przywracaniu stabilnych, umożliwiających rozwój warunków w następstwie kryzysu i która nie może być finansowana z budżetu ogólnego Unii Europejskiej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 209 z 11.8.2005, str. 27.

⁽³⁾ Dz.U. L 247 z 9.9.2006, str. 32.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 247 z 9.9.2006, str. 22.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 314 z 30.11.2001, str. 1. Decyzja zmieniona decyzją 2007/249/WE (Dz.U. L 109 z 26.4.2007, str. 33).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 348 z 21.12.2002, str. 82.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 163 z 2.7.1996, str. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

- (6) Dnia 11 kwietnia 2006 r. Rada przyjęła zasadę finansowania Instrumentu na rzecz Pokoju w Afryce z 10. EFR w kwocie nieprzekraczającej 300 mln EUR w okresie 2008—2010 oraz uzgodniła przyszłe opcje i kształt tego instrumentu.
- (7) Kraje objęte protokołem w sprawie cukru, o których mowa w protokole 3 do umowy o partnerstwie AKP-WE, dotknięte wspólnotową reformą cukrową powinny mieć możliwość korzystania ze środków towarzyszących, finansowanych za pomocą rozporządzenia (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiającego instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju⁽¹⁾. Państwa AKP będą miały również dostęp do pomocy wspólnotowej w zakresie programów tematycznych udzielanej w ramach instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju oraz na mocy rozporządzenia (WE) nr 1889/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia instrumentu finansowego na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie⁽²⁾. Te programy tematyczne powinny stanowić, w stosunku do finansowanych z EFR programów geograficznych, wartość dodaną, być z nimi spójne oraz spełniać rolę pomocniczą i uzupełniającą.
- (8) W umowie o partnerstwie AKP-WE podkreśla się znaczenie współpracy regionalnej między państwami AKP, KTZ i najbardziej oddalonymi regionami Wspólnoty.
- (9) Decyzja 2005/446/WE przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie⁽³⁾ wyznacza dzień 31 grudnia 2007 r. jako ostateczny termin przyznawania zarządzanych przez Komisję środków z 9. EFR, dotacji na spłatę odsetek zarządzanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (zwany dalej „EBI”) oraz dochodów z tytułu narosłych odsetek z tych środków. W razie potrzeby data ta mogła zostać poddana przeglądowi.
- (10) W celu realizacji EFR należy podjąć decyzje dotyczące programowania, oceny i zatwierdzania pomocy oraz określić szczegółowe zasady nadzoru nad sposobami wykorzystania pomocy. Dnia 17 lipca 2006 r. przedstawiciele rządów państw członkowskich zebranych w Radzie przyjęli decyzję 2006/610/WE⁽⁴⁾ w sprawie tymczasowego stosowania umowy wewnętrznej w celu przyjęcia rozporządzenia wykonawczego i rozporządzenia finansowego oraz, między innymi, w celu ustanowienia komitetu EFR i Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego.
- (11) W dniu 24 listopada 2004 r. Rada przyjęła konkluzje dotyczące skuteczności działań zewnętrznych UE, w tym dalszego uzupełniania się i koordynacji współpracy na rzecz rozwoju między Wspólnotą a państwami członkowskimi. W dniu 24 maja 2005 r. Rada zobowiązała się do terminowego wprowadzania w życie i nadzorowania paryskiej deklaracji dotyczącej skuteczności pomocy i specjalnych zobowiązań podjętych przez UE w czasie forum w Paryżu w dniach 28 lutego — 2 marca 2005 r. W dniu 11 kwietnia 2006 r. Rada przyjęła konkluzje dotyczące wspólnych ram dla krajowych dokumentów strategicznych, umożliwiając przez to UE i innym zainteresowanym darczyńcom wieloletnie programowanie. W dniu 16 października 2006 r. Rada przyjęła konkluzje dotyczące znaczenia komplementarnego charakteru działań i podziału zadań jako niezbędnych elementów skutecznej pomocy.
- (12) W dniu 22 grudnia 2005 r. Rada i przedstawiciele rządów państw członkowskich zebrani w Radzie, Parlament Europejski i Komisja przyjęli wspólne oświadczenie w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej⁽⁵⁾. Następnie w grudniu 2005 r. Rada Europejska przyjęła strategię dla Afryki, a Rada przyjęła konkluzje dotyczące strategii dla regionu Karaibów (w dniu 10 kwietnia 2006 r.) oraz dla regionu Pacyfiku (w dniu 17 lipca 2006 r.).
- (13) W dniu 16 października 2006 r. Rada przyjęła konkluzje w sprawie sposobu sprawowania rządów w świetle konsensusu europejskiego w sprawie polityki rozwoju — w stronę zharmonizowanego podejścia w Unii Europejskiej, przypominając że przydział transz motywacyjnych inicjatywy na rzecz dobrych rządów powinien zostać dogłębnie omówiony przez państwa członkowskie i Komisję i podkreślając potrzebę zaangażowania przez Komisję odpowiednich organów Rady,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

ZASADY OGÓLNE

Artykuł 1

Ramy ogólne programowania i realizacji

1. Podstawowym i nadrzędnym celem współpracy na podstawie niniejszego rozporządzenia jest likwidacja ubóstwa w krajach i regionach partnerskich w kontekście trwałego rozwoju, w tym realizacja milenijnych celów rozwoju.

2. Współpraca z państwami i regionami AKP w kontekście 10. EFR opiera się na podstawowych zasadach i wartościach określonych w postanowieniach ogólnych umowy o partnerstwie AKP-WE oraz z uwzględnieniem celów rozwoju i strategii współpracy ustanowionych w tytule XX Traktatu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, str. 41.

⁽²⁾ Dz.U. L 386 z 29.12.2006, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 156 z 18.6.2005, str. 19.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 247 z 9.9.2006, str. 30.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 46 z 24.2.2006, str. 1.

Wspólne oświadczenie w sprawie polityki rozwojowej z dnia 22 grudnia 2005 r.: „Konsensus europejski” zapewnia ogólne ramy dla kierowania programowaniem i realizowaniem zadań 10. EFR, w tym zasady określone w deklaracji paryskiej dotyczącej skuteczności pomocy z 2005 r.

3. Deklaracja paryska dotycząca skuteczności pomocy obejmuje zasady odpowiedzialności krajowej, dostosowania, harmonizacji, zarządzania pomocą zorientowanego na wyniki oraz wzajemnej odpowiedzialności obowiązujące zarówno kraje i regiony partnerskie, jak i darczyńców.

Dzięki tym zasadom tworzone są dla krajów i regionów partnerskich warunki, które umożliwiają skuteczne kierowanie politykami i strategiami na rzecz rozwoju oraz doprowadzenie do przyjęcia podejścia opartego na kraju lub regionie i przezeń kierowanego, z uwzględnieniem szeroko zakrojonych konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz coraz większego zbliżenia do krajowych lub regionalnych celów i strategii, szczególnie tych na rzecz zmniejszenia ubóstwa. Wymaga to skutecznej koordynacji działań podejmowanych przez darczyńców, opartej na dążeniu do komplementarności, podejściu integracyjnym oraz promowaniu inicjatyw skierowanych do wszystkich darczyńców, dostosowanej do wyników istniejących analiz oraz procedur i instytucji charakterystycznych dla danego kraju lub regionu i na nich opartej.

4. Bez uszczerbku dla potrzeby zapewnienia ciągłości współpracy podczas przejścia od warunków kryzysowych do sytuacji ustabilizowanej, umożliwiającej rozwój, działania objęte rozporządzeniem (WE) nr 1257/96 i kwalifikujące się do finansowania na jego mocy zasadniczo nie są finansowane na mocy niniejszego rozporządzenia.

TYTUŁ II

PROGRAMOWANIE

Artykuł 2

Proces programowania

1. Proces programowania dotyczący pomocy dla państw i regionów AKP, którym zarządza Komisja na mocy umowy o partnerstwie AKP-WE, odbywa się zgodnie z art. 1—14 załącznika IV do tej umowy oraz zgodnie z ogólnymi zasadami, o których mowa w art. 1 niniejszego rozporządzenia.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia programowanie oznacza, między innymi:

- przygotowanie i rozwój krajowych strategii wsparcia (zwanych dalej „krajowymi dokumentami strategicznymi”) i regionalnych strategii wsparcia (zwanych dalej „regionalnymi dokumentami strategicznymi”);
- jasne wskazanie przez Wspólnotę orientacyjnego, dającego się zaprogramować przydziału środków finansowych, z których kraje i regiony mogą korzystać w okresie sześciu lat realizacji 10. EFR;
- przygotowanie i przyjęcie wieloletniego programu orientacyjnego dotyczącego realizacji krajowych dokumentów strategicznych i regionalnych dokumentów strategicznych;

d) proces przeglądu obejmujący krajowe dokumenty strategiczne i regionalne dokumenty strategiczne, wieloletnie programy orientacyjne i przydzielony odpowiednio poziom środków.

3. Programowanie na szczeblu krajowym i regionalnym jest prowadzone w sposób skoordynowany. Do celów niniejszego rozporządzenia koordynacja oznacza, między innymi:

a) dany kraj lub region partnerski odgrywa w możliwym dla niego zakresie rolę przewodnią w programowaniu pomocy Wspólnoty. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ust. 5, programowania dokonuje się wspólnie z danym krajem lub regionem partnerskim i dostosowuje się je do strategii danego kraju lub regionu na rzecz zmniejszania ubóstwa lub strategii im równoważnych; we właściwych przypadkach wspólny proces programowania obejmuje inne zainteresowane podmioty, w tym parlamenty, władze lokalne i reprezentatywne podmioty pozarządowe, które włącza się do procesu programowania na jak najwcześniejszym etapie;

b) podczas przygotowywania i opracowywania dokumentów strategicznych Komisja pracuje w koordynacji z reprezentowanymi lokalnie państwami członkowskimi oraz EBI w kwestiach leżących w zakresie ich wiedzy fachowej i działania, w tym — w odpowiednich przypadkach — w kwestii instrumentu inwestycyjnego. Proces koordynacji pozostaje otwarty dla państw członkowskich nieposiadających stałego przedstawicielstwa w danym kraju lub regionie;

c) Komisja i reprezentowane lokalnie państwa członkowskie w miarę możliwości i w odpowiednich przypadkach starają się prowadzić wspólne programowanie, w tym wspólną strategię reagowania. Udział we wspólnym programowaniu dzięki elastycznym mechanizmom pozostaje otwarty dla państw członkowskich nieposiadających stałego przedstawicielstwa w danym kraju lub regionie;

d) Komisja i państwa członkowskie starają się o regularną i częstą wymianę informacji, w tym z innymi darczyńcami i bankami rozwoju, oraz promują lepszą koordynację kierunków polityki, harmonizację procedur, komplementarność i podział zadań, zwiększając w ten sposób wpływ polityk i programowania. Koordynacja działań darczyńców w miarę możliwości realizowana jest poprzez istniejące mechanizmy oraz opiera się na istniejących procesach harmonizacji w danym kraju lub regionie partnerskim. Dany kraj lub region partnerski powinny w możliwym dla nich zakresie odgrywać rolę przewodnią w koordynacji pomocy Wspólnoty i innych darczyńców; w przypadkach gdy opracowanie wspólnych strategii już się rozpoczęło, wspólne programowanie powinno pozostawać otwarte dla innych darczyńców i uzupełniać oraz wzmacniać te istniejące procesy, a także w miarę możliwości stanowić ich część.

4. Oprócz krajowych dokumentów strategicznych i regionalnych dokumentów strategicznych przygotowany i rozwinięty zostanie wraz z Komitem Ambasadorów AKP-WE również wewnętrzny dokument strategiczny państw AKP i powiązany z nim wieloletni program orientacyjny w oparciu o kryteria określone dla ram polityki w obrębie AKP zgodne z zasadami komplementarności i zasięgu geograficznego określonymi w art. 12 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE.

5. W sytuacjach wyjątkowych, o których mowa w art. 3 ust. 4 i art. 4 ust. 5 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE, w których kraje nie mają dostępu do zwykłych, dających się zaprogramować środków lub krajowy urzędnik zatwierdzający nie może wykonywać swoich obowiązków, Wspólnota podejmuje specjalne działania, o których mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia.

6. Programowanie zostaje opracowane w sposób pozwalający spełnić w jak najszerszym zakresie kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej (zwanej dalej „ODA”) ustanowione przez Komitet Pomocy Rozwojowej przy OECD.

7. Programowanie, w odpowiednich przypadkach, zapewni europejską widoczność w krajach i regionach partnerskich.

Artykuł 3

Przydział środków

1. Na początku procesu programowania Komisja, opierając się na kryteriach potrzeb i wyników, o których mowa w art. 3, 9 i 12 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE, określa wieloletni orientacyjny przydział środków dla każdego państwa i regionu AKP oraz dla funduszu wewnętrznego AKP, na którym opiera się proces programowania, w granicach określonych w art. 2 umowy wewnętrznej. Kryteria te są standardowe, obiektywne i przejrzyste.

2. W przypadku krajowego orientacyjnego przydziału dotacji środki obejmują kwotę dającą się zaprogramować, w tym rezerwę motywacyjną przydzielaną na podstawie kryteriów związanych ze sprawowaniem rządów zgodnie z zasadami sprawowania rządów przyjętymi przez Radę w dniu 16 grudnia 2006 r., oraz środki na pokrycie nieprzewidzianych potrzeb, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE.

3. Komitet EFR, o którym mowa w art. 11, wydaje opinię zgodnie z procedurami zarządzania określonymi w art. 11 ust. 3 dotyczącą metody wykorzystywanej podczas stosowania ogólnych kryteriów przydziału środków przedstawionej przez Komisję.

Skonsolidowane przydziały pomocy krajowej i regionalnej są zgodne z kwotami, o których mowa w art. 2 umowy wewnętrznej. Są one włączane do krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych i wieloletnich programów orientacyjnych i przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w art. 11 ust. 3. Środki przeznaczone na specjalne programy wsparcia i działania mające na celu wsparcie, o których mowa w art. 4 ust. 7, również są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w art. 11 ust. 3.

Artykuł 4

Krajowe i regionalne dokumenty strategiczne i programowanie wieloletnie

1. Krajowe i regionalne dokumenty strategiczne przygotowywane są w oparciu o ogólne zasady koordynacji, odpowiedzialności krajowej i skuteczności pomocy, o których mowa w art. 1 i 2, w oparciu o wspólne ramy dotyczące krajowych dokumentów strategicznych i zasady mające na celu wspólne programowanie wieloletnie, przyjęte przez Radę dnia 11 kwietnia 2006 r.

2. Dokumenty strategiczne mają na celu przedstawienie spójnych ram współpracy między Wspólnotą i zainteresowanym krajem lub regionem partnerskim, zgodnych z ogólnym celem, zakresem i zasadami umowy o partnerstwie AKP-WE. Dokument strategiczny obejmuje nie tylko współpracę w dziedzinie rozwoju finansowaną ze środków EFR, lecz także odzwierciedla wszystkie inne instrumenty wspólnotowe mające wpływ na kraj lub region partnerski, służąc zapewnieniu spójności z innymi obszarami działań zewnętrznych Wspólnoty, w tym, w odpowiednich przypadkach, EBI.

3. Z wyjątkiem okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 5, wieloletnie programy orientacyjne sporządza się w oparciu o odpowiednie dokumenty strategiczne; są one następnie przedmiotem umowy z zainteresowanym krajem lub regionem. Należy położyć nacisk na wspólną ocenę potrzeb i wyników oraz analizę sektorową, jak również priorytety. W kontekście art. 11 ust. 3 oraz w przypadkach, w których we wspólnym procesie programowania uczestniczy Komisja, wieloletni program orientacyjny, o ile to właściwe, włącza się do dokumentu przygotowanego wraz z innymi uczestniczącymi darczyńcami. Wieloletnie programy orientacyjne obejmują:

- a) priorytetowe dziedziny wybrane do finansowania przez Wspólnotę, ogólne cele, przewidywanych beneficjentów, zobowiązania w zakresie polityki ogólnej i przewidywany wpływ;
- b) orientacyjne przydziały finansowe, zarówno w ujęciu ogólnym, jak i z podziałem na dziedziny priorytetowe. W stosownych przypadkach przydział środków na dziedziny priorytetowe można podać w formie określonego przedziału kwot. Pomoc wspólnotowa koncentruje się na ograniczonej liczbie dziedzin priorytetowych i, w stosownych przypadkach, za pomocą ogólnego wsparcia budżetowego, oraz zapewnia zgodność z działaniami finansowanymi przez zainteresowane państwo lub region AKP oraz uzupełniająca w stosunku do działań finansowanych przez państwa członkowskie i innych darczyńców i spójna z tymi działaniami;
- c) dla każdej dziedziny priorytetowej i w przypadku ogólnego wsparcia budżetowego — szczegółowe cele i zobowiązania w zakresie polityki sektorowej oraz najważniejsze środki i działania służące osiągnięciu zamierzonych celów. W programie orientacyjnym ujęte są również przewidywany wpływ i wyniki oraz ilościowe i jakościowe wskaźniki dotyczące rezultatów, a także harmonogram realizacji, włącznie ze zobowiązaniami i wypłatą środków, i harmonogram przewidywanych wyników. Wskaźniki są w miarę możliwości dostosowane do systemu kontroli w danym kraju lub regionie partnerskim i na nim oparte;

- d) środki zarezerwowane na programy i projekty spoza dziedzin priorytetowych oraz, tam gdzie to możliwe, ogólny zarys takich działań, a także wskazanie środków przeznaczonych na każde z tych działań. Mogą one również obejmować priorytety i środki szczególne przeznaczone na wzmocnienie współpracy z najbardziej oddalonymi regionami Wspólnoty, KTZ lub sąsiadującymi krajami i regionami partnerskimi, o których mowa w art. 10 niniejszego rozporządzenia, a także metody określania i koordynacji wyboru tego typu projektów leżących we wspólnym interesie;
- e) rodzaj podmiotów pozarządowych, które kwalifikują się do finansowania i, w miarę możliwości, planowane środki i rodzaj finansowanych działań.

Środki mogą być kierowane za pomocą różnych metod, które mogą mieć charakter uzupełniający zgodnie z najlepszym zastosowaniem dla każdego kraju. Wykorzystanie wsparcia budżetowego jest zgodne z kryteriami kwalifikowalności określonymi w art. 61 ust. 2 umowy o partnerstwie AKP-WE.

4. W dokumentach strategicznych i wieloletnich programach orientacyjnych uwzględnia się środki i programy kwalifikujące się do finansowania z innej edycji EFR lub innego instrumentu wspólnotowego oraz unika się ich powielania. Szczególną uwagę przykłada się do współdziałania między strategiami krajowymi, regionalnymi i wewnętrzną strategią wsparcia państw AKP oraz do kwestii spójności w stosunku do instrumentów wspólnotowych, w szczególności rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, rozporządzenia (WE) nr 1889/2006, rozporządzenia (WE) nr 1257/96, uwzględniając działania podjęte w ramach rozporządzenia (WE) nr 1717/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Stabilności⁽¹⁾. Wieloletnie strategie dostosowawcze dla krajów objętych protokołem w sprawie cukru, o których mowa w instrumencie współpracy na rzecz rozwoju, włącza się do krajowych dokumentów strategicznych.

5. Dokument strategiczny, o którym mowa w ust. 4, w tym towarzyszący mu wieloletni program orientacyjny, zostaje przyjęty przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3. W tym samym czasie, w którym dokumenty strategiczne, o których mowa w ust. 1, są przesyłane państwom członkowskim w komitecie EFR, Komisja przesyła je także Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu w celach informacyjnych, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu procedury podejmowania decyzji zgodnie z tytułem IV niniejszego rozporządzenia.

6. Dokumenty strategiczne, włącznie z wieloletnimi programami orientacyjnymi, są następnie przyjmowane za obopólną zgodą przez Komisję i zainteresowane państwo lub region AKP, a po przyjęciu są wiążące dla Wspólnoty i tego państwa lub regionu. Kraje, które nie podpisały dokumentu strategicznego, nadal kwalifikują się do finansowania ze środków na nieprzewidziane potrzeby, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE.

7. Działania, o których mowa w art. 2 ust. 5 niniejszego rozporządzenia, mogą mieć formę specjalnych programów wsparcia zastępujących krajowy dokument strategiczny w przypadkach określonych w art. 4 ust. 5 załącznika IV do

umowy o partnerstwie AKP-WE, gdy krajowy urzędnik zatwierdzający w kraju partnerskim nie może spełniać swoich obowiązków lub mogą przyjąć formę działań finansowanych ze środków na pokrycie nieprzewidzianych potrzeb, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE, w przypadkach określonych w art. 3 ust. 4 wspomnianego załącznika, gdy kraj partnerski nie ma dostępu do zwykłych, dających się zaprogramować środków, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) wspomnianego załącznika. Te specjalne programy wsparcia i działania wspierające finansowane ze środków na pokrycie nieprzewidzianych potrzeb są zgodne z poprzednimi ustępami i uwzględniają specjalne okoliczności, o których mowa w art. 5 ust. 4 lit c) niniejszego rozporządzenia. Przyjmowane są przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w art. 11 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 5

Przeglądy

1. Dokumenty strategiczne i orientacyjne programy roczne, a także specjalne programy wsparcia i działania wspierające, o których mowa w art. 4 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, są poddawane rocznym przeglądom operacyjnym, przeglądom w połowie okresu i przeglądom końcowym oraz, w razie konieczności, przeglądom *ad hoc*. Przeglądy te są przeprowadzane lokalnie przez Komisję oraz zainteresowany kraj lub region partnerski zgodnie z art. 5 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE i są przygotowywane na podstawie ogólnych zasad koordynacji, odpowiedzialności krajowej i skuteczności pomocy, o których mowa w art. 1 i 2. Dokumenty strategiczne i wieloletnie programy orientacyjne mogą być również poddawane przeglądom *ad hoc* pomiędzy przeglądami rocznymi, śródkresowymi i końcowymi zgodnie z art. 3 ust. 5 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE.

2. Przeglądy śródkresowe i końcowe stanowią integralną część procesu programowania. Są okazją do przeprowadzenia oceny dokumentu strategicznego, w tym wieloletnich strategii dostosowawczych dla krajów objętych protokołem w sprawie cukru i wszelkich innych programów finansowanych z instrumentów wspólnotowych, o których mowa w art. 4 ust. 4, a także wieloletniego programu orientacyjnego, w świetle bieżących potrzeb i wyników. Przegląd w miarę możliwości obejmuje ocenę wpływu wspólnotowej współpracy w dziedzinie rozwoju w stosunku do ogólnego celu likwidacji ubóstwa, o którym mowa w art. 1 ust. 1, celów, przydzielonych środków i wskaźników, o których mowa w dokumentach strategicznych, oraz ocenę przestrzegania i propagowania zasad skuteczności pomocy, o których mowa w art. 1 i 2. Po zakończeniu przeglądu w połowie okresu oraz przeglądu końcowego można:

- a) zmienić dokumenty strategiczne i wieloletnie programy orientacyjne, jeżeli przeglądy wskażą konkretne problemy lub brak postępów w realizacji celów i wcześniej określonych wyników lub w związku z nowymi okolicznościami, w tym w wyniku rozpoczętych procesów harmonizacji, takich jak podział prac pomiędzy Komisję i państwa członkowskie oraz ewentualnie innych darczyńców;

⁽¹⁾ Dz.U. L 327 z 24.11.2006, str. 1.

b) zwiększyć lub zmniejszyć krajowe i regionalne wieloletnie przydziały orientacyjne w świetle bieżących potrzeb i wyników.

3. Roczne przeglądy operacyjne przeprowadza się zgodnie z art. 5 ust. 4 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE. W przypadku nowych lub specjalnych potrzeb, określonych w art. 3 ust. 5 i art. 9 ust. 2 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE, wynikających np. z sytuacji pokryzysowej, lub w przypadku wyjątkowych wyników — jeżeli wieloletni przydział orientacyjny został przyznany w całości i istnieje możliwość wykorzystania dodatkowych środków dzięki skutecznej polityce walki z ubóstwem i należytemu zarządzaniu finansami — po zakończeniu rocznego przeglądu operacyjnego można zwiększyć wieloletni przydział orientacyjny.

Ogólne wyniki rocznych przeglądów operacyjnych przedstawia się komitetowi EFR w celu dokonania wymiany poglądów zgodnie z art. 11 ust. 4 niniejszego rozporządzenia.

4. Przegląd *ad hoc* można przeprowadzić na wniosek zainteresowanego państwa AKP albo Komisji w przypadku nowych albo szczególnych potrzeb lub wyjątkowych wyników, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, lub w przypadku wyjątkowych okoliczności, o których mowa w art. 72 i 73 umowy o partnerstwie AKP-WE, dotyczących pomocy humanitarnej i nadzwyczajnej. Komisja uwzględni składane przez państwa członkowskie wnioski o przeprowadzenie przeglądu *ad hoc*. Uzasadnieniem przeprowadzenia przeglądu *ad hoc* mogą być nagłe i niespodziewane poważne trudności humanitarne, gospodarcze i społeczne o wyjątkowym charakterze, będące następstwem klęsk żywiołowych, sytuacji kryzysowych spowodowanych przez człowieka, takich jak wojny i inne konflikty, sytuacje pokonfliktowe, zagrożenie demokracji, praworządności, praw człowieka lub podstawowych wolności, lub inne wyjątkowe okoliczności zaistniałe w kraju lub regionie, których skutki są porównywalne.

a) Po zakończeniu przeglądu *ad hoc* można zaproponować środki specjalne, o których mowa w art. 8 niniejszego rozporządzenia. Jeśli zajdzie taka potrzeba, istnieje możliwość zwiększenia przydziału środków na wieloletni program orientacyjny lub specjalny program działania w granicach dostępnych środków, o których mowa w art. 2 umowy wewnętrznej. W przypadku gdy nie podpisano dokumentu strategicznego, wsparcie specjalne może być finansowane ze środków na nieprzewidziane potrzeby, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE.

b) Przyjęte środki są zgodne i spójne z innymi instrumentami wspólnotowymi, w tym z instrumentem pomocy humanitarnej, o którym mowa w art. 4 ust. 4, i uzupełniają je.

c) W przypadku gdy kraje partnerskie lub grupy krajów partnerskich są zaangażowane w sytuację kryzysową lub pokryzysową lub odczuwają skutki takiej sytuacji, wówczas

w programowaniu wieloletnim kładzie się szczególnie nacisk na poprawę koordynacji między pomocą, odbudową i rozwojem, aby pomóc tym krajom wyjść z sytuacji kryzysowej i wejść w fazę rozwoju; programy dla krajów i regionów stale nawiedzanych przez klęski żywiołowe przewidują elementy przygotowania na możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych i zapobiegania im.

5. W przypadku nowych potrzeb zdefiniowanych we wspólnej deklaracji VI zawierającej odniesienia do art. 12 ust. 2 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE odnośnie do współpracy między państwami AKP, zwiększenie dającego się zaprogramować przydziału wewnętrznego AKP może być finansowane z rezerw wewnętrznych AKP w ogólnych granicach środków, o których mowa w art. 2 lit. b) umowy wewnętrznej.

6. Wszelkie zmiany w dokumentach strategicznych lub przydziału środków wynikające z przeglądu, o którym mowa w ust. 1—4, są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w art. 11 ust. 3. Uzupełnienia dokumentów strategicznych, w tym wieloletnich programów orientacyjnych i specjalnych programów wsparcia, są następnie przyjmowane za obopólną zgodą przez Komisję i zainteresowane państwo lub region AKP, a po przyjęciu stają się wiążące dla Wspólnoty i tego państwa lub regionu.

TYTUŁ III

REALIZACJA

Artykuł 6

Ogólne ramy realizacji

Realizacja pomocy dla państw i regionów AKP, którymi zarządza Komisja na mocy umowy o partnerstwie AKP-WE, odbywa się zgodnie z załącznikiem IV do tej umowy i rozporządzeniem finansowym, o którym mowa w art. 10 ust. 2 umowy wewnętrznej, oraz zgodnie z zasadami odpowiedzialności krajowej i skuteczności pomocy, o których mowa w art. 1.

Artykuł 7

Roczne programy działania

1. Komisja przyjmuje roczne programy działania w oparciu o dokumenty strategiczne i wieloletnie programy orientacyjne, o których mowa w art. 4.

W wyjątkowych przypadkach, na przykład jeżeli roczny program działania nie został jeszcze przyjęty, w oparciu o dokumenty strategiczne i wieloletnie programy orientacyjne Komisja może przyjąć środki nieprzewidziane w rocznym programie działania zgodnie z tymi samymi zasadami i procedurami.

2. Roczne programy działania są przygotowywane przez Komisję wraz z krajem lub regionem partnerskim, z udziałem reprezentowanych lokalnie państw członkowskich oraz, we właściwych przypadkach, w koordynacji z innymi darczyńcami, zwłaszcza w przypadkach wspólnego programowania, oraz z udziałem EBI. Roczne programy działania opisują ogólny kontekst i oceniają pomoc Wspólnoty oraz zdobyte doświadczenia, w tym dotyczące wsparcia budżetowego, oparte zwłaszcza na rocznych przeglądach operacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 3. Określają one zamierzone cele, dziedziny działalności, a także przewidywaną całkowitą kwotę finansowania i wskazanie kwot przyznanych na poszczególne działania. Obejmują szczegółowe indywidualne arkusze dla każdego przewidzianego działania, zawierające analizę sytuacji w kontekście danego sektora, opis działań do sfinansowania, opis najważniejszych zainteresowanych stron, oczekiwane rezultaty zgodnie ze wskaźnikami ilościowymi i jakościowymi, procedurę zarządzania, orientacyjny harmonogram realizacji oraz, w przypadku wsparcia budżetowego, kryteria wypłaty, w tym ewentualnych transz zmiennych. Cele są konkretne, wymierne, realistyczne oraz opatrzone harmonogramem realizacji kolejnych etapów, w największym możliwym zakresie zgodne z własnymi celami kraju lub regionu partnerskiego i etapami ich realizacji. Określają, w jaki sposób uwzględniane są obecne lub planowane działania EBI.

3. Roczne programy działania przyjmowane są przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3 niniejszego rozporządzenia. Każde państwo członkowskie może złożyć wniosek o wycofanie projektu lub programu z rocznego programu działania. Jeżeli wniosek ten otrzyma poparcie mniejszości blokującej państw członkowskich, o której mowa w art. 8 ust. 3 w związku z art. 8 ust. 2 umowy wewnętrznej, roczny program działania przyjmowany jest przez Komisję bez projektu lub programu stanowiącego przedmiot wniosku, zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3 niniejszego rozporządzenia. O ile Komisja, zgodnie z opiniami państw członkowskich w ramach komitetu ERF, nie wyraża chęci realizowania wycofanego projektu lub programu, projekt lub program przedstawia się ponownie komitetowi EFR na późniejszym etapie, poza rocznym programem działania, jak określono w ust. 1 akapit drugi niniejszego artykułu, w formie propozycji finansowej, która jest następnie przyjmowana przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

4. Zmiany w rocznych programach działania lub w środkach nieprzewidzianych w tych programach przyjmuje się zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3. W przypadkach gdy zmiany w rocznych programach działania lub w środkach nieprzewidzianych w tych programach nie przekraczają 20 % pierwotnych projektów, programów lub skonsolidowanych przyznanych nań środków, nieprzekraczających jednak 10 mln EUR, zmiany te przyjmowane są przez Komisję, pod warunkiem że nie wpływają na pierwotne cele określone w decyzji Komisji. Komisja informuje komitet EFR o wszelkich takich zmianach w terminie jednego miesiąca.

5. Komisja przyjmuje programy konkretnych działań zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do wydatków na działania wspierające, o których mowa w art. 6 ust. 2 umowy wewnętrznej i które nie są objęte wieloletnimi programami orientacyjnymi. Wszelkie zmiany w programach działania dotyczących wydatków na działania wspierające przyjmowane są zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.

6. Państwa członkowskie mające przedstawicielstwa w danym kraju lub regionie, inne zainteresowane państwa członkowskie oraz, w odpowiednich przypadkach, EBI są regularnie informowane przez Komisję o realizacji projektów i programów wspólnotowych. Z drugiej strony każde państwo członkowskie i EBI regularnie informują Komisję na poziomie kraju lub regionu o realizowanych lub zaprogramowanych działaniach w ramach współpracy z każdym danym krajem lub regionem.

7. Zgodnie z art. 11 ust. 4 niniejszego rozporządzenia każde państwo członkowskie może w każdej chwili złożyć wniosek o włączenie do porządku obrad komitetu EFR wymiany poglądów dotyczących zagadnień związanych z realizacją konkretnego projektu lub programu zarządzanego przez Komisję. Ta wymiana poglądów może obejmować sposób, w jaki Komisja stosuje kryteria wypłaty wsparcia budżetowego, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 8

Przyjęcie środków specjalnych

1. W przypadkach określonych w art. 5 ust. 4 Komisja może przyjąć środki specjalne, nieprzewidziane w dokumentach strategicznych ani w wieloletnich programach orientacyjnych, zgodnie z art. 2 ust. 5.

2. Środki specjalne określają wyznaczone cele, obszary interwencji, przewidywanych beneficjentów, spodziewane wyniki, procedurę zarządzania i całkowitą kwotę finansowania. Zawierają opis działań, które mają być finansowane, indykatoryne kwoty przydzielone na poszczególne działania oraz indykatoryny harmonogram ich realizacji. Zawierają również definicję rodzaju wskaźników dotyczących wyników, które będą podlegały monitorowaniu w trakcie realizacji środków specjalnych. Wskaźniki te uwzględniają, we właściwych przypadkach, systemy kontroli w danym kraju lub regionie partnerskim.

3. Środki specjalne, których koszt przekracza 10 mln EUR, przyjmowane są przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3. W przypadku przyjęcia środków specjalnych nieprzekraczających 10 mln EUR Komisja informuje o tym komitet EFR w ciągu miesiąca. Zgodnie z art. 11 ust. 4 każde państwo członkowskie może w każdej chwili złożyć wniosek o włączenie do porządku obrad komitetu EFR wymiany poglądów dotyczących tych działań. Ta wymiana poglądów może prowadzić do sformułowania zaleceń uwzględnianych przez Komisję.

4. Wprowadzenie zmian w ramach środków specjalnych polegających na dostosowaniach technicznych, przedłużeniu okresu realizacji, ponownym przydzieleniu środków w ramach prognozy budżetowej lub też zwiększanie albo zmniejszanie budżetu o mniej niż 20 % w stosunku do budżetu początkowego, lecz nie więcej niż 10 mln EUR, nie wymaga procedury zarządzania określoną w art. 11 ust. 3, pod warunkiem że zmiany te nie wpływają na cele początkowo określone w decyzji Komisji. O wszelkich tego rodzaju dostosowaniach technicznych informuje się państwa członkowskie w terminie jednego miesiąca.

5. Środki specjalne są przedmiotem rocznej wymiany poglądów w ramach komitetu EFR na podstawie sprawozdania przygotowanego przez Komisję.

Artykuł 9

Współfinansowanie i dodatkowe wkłady państw członkowskich

1. Współfinansowanie zachodzi w przypadku finansowania projektu lub programu z różnych źródeł:

- a) w przypadku współfinansowania równoległego projekt lub program jest dzielony na kilka jasno określonych części, z których każda jest finansowana przez różnych partnerów uczestniczących we współfinansowaniu, w sposób pozwalający na jednoznaczną identyfikację przeznaczenia danych środków;
- b) w przypadku współfinansowania łączonego całkowity koszt projektu lub programu jest dzielony między partnerów uczestniczących we współfinansowaniu, a środki gromadzone są w jednej puli, co uniemożliwia określenie źródła finansowania danego działania stanowiącego część projektu lub programu.

2. W przypadku zaangażowania Komisji we współfinansowanie łączone uzgodnienia wykonawcze dotyczące zarządzania tymi środkami finansowymi, w tym we właściwych przypadkach konieczność wspólnej oceny i pokrycia ewentualnych kosztów administracyjnych poniesionych przez organ odpowiedzialny za zarządzanie zgromadzonymi środkami, określa się w umowie finansowej zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w rozporządzeniu finansowym, o którym mowa w art. 10 ust. 2 umowy wewnętrznej.

W przypadku gdy Komisja otrzymuje środki finansowe i zarządza nimi w imieniu:

- a) państw członkowskich oraz ich władz regionalnych i lokalnych, w szczególności ich agencji publicznych i parapaństwowych;
- b) innych państw darczyńców, a w szczególności ich agencji państwowych i parapaństwowych;

c) organizacji międzynarodowych, w tym organizacji regionalnych, a w szczególności międzynarodowych i regionalnych instytucji finansowych,

mając na celu wdrażanie wspólnych środków, otrzymane środki finansowe traktuje się jako dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z rozporządzeniem finansowym, o którym mowa w art. 10 ust. 2 umowy wewnętrznej, i jako takie włącza się do rocznych programów działania. Zapewnia się widoczność wkładów państw członkowskich.

W przypadku gdy Komisja powierza środki finansowe organom, o których mowa w poprzednim akapicie, w celu finansowania zadań organu władzy państwowej, a w szczególności zadań związanych z realizacją EFR, takie współfinansowanie odzwierciedla się i odpowiednio uzasadnia w rocznych programach działania, i zapewnia się widoczność wkładu EFR.

3. W przypadku wyznaczenia EBI jako organu zarządzającego współfinansowaniem łączonym, uzgodnienia wykonawcze dotyczące zarządzania tymi środkami, w tym — we właściwych przypadkach — kwestię pokrycia kosztów administracyjnych poniesionych przez EBI, ustanawia się zgodnie ze statutem i przepisami wewnętrznymi EBI.

4. Państwa członkowskie mogą również z własnej inicjatywy przekazywać Komisji lub EBI wkłady dobrowolne zgodnie z art. 1 ust. 9 umowy wewnętrznej, aby pomóc w osiągnięciu celów umowy o partnerstwie AKP-WE poza uzgodnieniami dotyczącymi współfinansowania łączonego. Takie wkłady nie wpływają na całkowity przydział funduszy w ramach 10. EFR, a płatności są oznaczane wyłącznie w odpowiednio uzasadnionych okolicznościach, na przykład w odpowiedzi na wyjątkowe okoliczności, o których mowa w art. 5 ust. 4. Dodatkowe środki ujmuje się w procesach programowania i przeglądu oraz w rocznych programach działania, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu; odzwierciedlają one odpowiedzialność krajową danego kraju lub regionu partnerskiego. Dobrowolne wkłady powierzone Komisji traktuje się jako dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z rozporządzeniem finansowym, o którym mowa w art. 10 ust. 2 umowy wewnętrznej. Traktuje się je w ten sam sposób, co regularne wkłady państw członkowskich, o których mowa w art. 1 ust. 2 umowy wewnętrznej, z wyjątkiem przepisów art. 6 i 7 umowy wewnętrznej, co do których w dwustronnej umowie dotyczącej wkładów mogą zostać zawarte specjalne ustalenia.

5. Państwa członkowskie powierzające Komisji lub EBI dodatkowe dobrowolne wkłady, mając na celu pomoc w osiągnięciu celów umowy o partnerstwie AKP-WE, informują o nich wcześniej Radę i komitet EFR. Wszelkie przeznaczenie funduszy na konkretne cele uzasadnia się odpowiednio, a wynikające z niego zmiany w rocznych programach działania lub w dokumentach strategicznych przyjmowane są przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3.

Artykuł 10

Udział kraju lub regionu trzeciego

Aby zapewnić spójność i skuteczność pomocy wspólnotowej, Komisja może zdecydować, że kraje rozwijające się nienależące do AKP i organy odpowiedzialne za integrację regionalną obejmującą państwa AKP, promujące współpracę i integrację regionalną, kwalifikujące się do otrzymywania pomocy wspólnotowej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1905/2006, rozporządzenia (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określającego przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (¹), KTZ kwalifikujące się do pomocy wspólnotowej na mocy decyzji 2001/822/WE oraz najbardziej oddalone regiony Wspólnoty kwalifikują się do otrzymywania środków, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) ppkt (i) umowy wewnętrznej, jeżeli dany projekt lub program ma charakter regionalny lub transgraniczny i spełnia warunki określone w art. 6 załącznika IV do umowy o partnerstwie AKP-WE. Zapisy dotyczącego tego finansowania można umieścić w dokumentach strategicznych i wieloletnich programach orientacyjnych oraz w specjalnych środkach, o których mowa w art. 8 niniejszego rozporządzenia. Przepisy te ujmują się również w rocznych programach działania.

TYTUŁ IV

PROCEDURY PODEJMOWANIA DECYZJI

Artykuł 11

Zakres obowiązków komitetu EFR

1. Komitet EFR, ustanowiony zgodnie z art. 8 umowy wewnętrznej, wydaje opinię, zgodnie z procedurą zarządzania określoną w ust. 3, na temat istotnych kwestii związanych ze współpracą na rzecz rozwoju na szczeblu krajowym, regionalnym i państw AKP, finansowanych z 10. EFR i innych zasobów wspólnotowych, o których mowa w art. 4 ust. 3.
2. Zadania komitetu EFR obejmują zakres odpowiedzialności określony w tytułach II i III niniejszego rozporządzenia:
 - a) EFR i przeglądy programowania ze zwróceniem szczególnej uwagi na strategię krajową i regionalną oraz wewnętrzną strategię AKP; oraz
 - b) monitorowanie procesu realizacji pomocy wspólnotowej, obejmujące m.in. wpływ pomocy na zmniejszenie ubóstwa, aspekty sektorowe, zagadnienia przekrojowe, przebieg współpracy z państwami członkowskimi i innymi darczyńcami na miejscu oraz postępy w stosowaniu zasad skuteczności pomocy, o których mowa w art. 1.
3. Zwracając się do komitetu EFR o opinię, przedstawiciel Komisji przedstawia komitetowi EFR projekt planowanych środków w terminie określonym decyzją Rady w sprawie regulaminu wewnętrznego komitetu EFR, o którym mowa w art. 8 ust. 5 umowy wewnętrznej. Komitet EFR wydaje opinię w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego w zależności

(¹) Dz.U. L 310 z 9.11.2006, str. 1.

od pilności danej kwestii, lecz nie później niż w ciągu 30 dni. W wymianie poglądów uczestniczy również EBI. Opinię przyjmuje się kwalifikowaną większością głosów, ustanowioną w art. 8 ust. 3 umowy wewnętrznej, na podstawie głosów państw członkowskich ważonych zgodnie z postanowieniami art. 8 ust. 2 umowy wewnętrznej.

Po wydaniu opinii przez komitet EFR Komisja przyjmuje środki, które stosuje się bezzwłocznie. Jednak jeżeli środki te nie są zgodne z opinią komitetu EFR, Komisja natychmiast powiadamia o tym Radę. W takim przypadku Komisja odracza stosowanie środków na okres zasadniczo nie dłuższy niż 30 dni od daty takiego powiadomienia, który jednak w wyjątkowych okolicznościach może zostać przedłużony o maksymalnie 30 dni. Rada, stanowiąc taką samą większością kwalifikowaną jak komitet EFR, może podjąć w tym okresie inną decyzję.

4. Komitet EFR przeprowadza wymianę poglądów na temat ogólnych wniosków z rocznych przeglądów operacyjnych oraz sprawozdania rocznego, o którym mowa w art. 14 ust. 3. Każde państwo członkowskie może również zwrócić się o wymianę poglądów na temat ocen, o których mowa w art. 15 ust. 3.

Każde państwo członkowskie może w każdej chwili zwrócić się do Komisji o przedstawienie komitetowi EFR informacji i przeprowadzenie wymiany poglądów na tematy związane z zadaniami opisanymi w ust. 2.

Taka wymiana poglądów może prowadzić do sformułowania przez państwa członkowskie zaleceń uwzględnianych przez Komisję.

5. Na podstawie wniosków z przeglądów przedstawionych przez Komisję, komitet EFR nadzoruje również spójność i komplementarność pomocy udzielanej przez Wspólnotę i przez państwa członkowskie oraz, w odpowiednich przypadkach, przez innych darczyńców, zgodnie z art. 1 i 2.

Artykuł 12

Instrument na rzecz pokoju w Afryce

Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 11 kwietnia 2006 r. dotyczącą finansowania instrumentu na rzecz pokoju w Afryce ze środków 10. EFR przez okres 3 lat kwotą 300 mln EUR, w orientacyjnym programie współpracy między państwami AKP przeznaczają się środki na instrument na rzecz pokoju w Afryce. Stosuje się tutaj następującą specjalną procedurę zarządzania:

a) na wniosek Unii Afrykańskiej poparty przez Komitet Ambasadorów AKP-WE Komisja przygotowuje program działania obejmujący okres 2008—2010. Program działania określa m.in. wyznaczone cele, zasięg i charakter ewentualnych interwencji, uzgodnienia wykonawcze oraz uzgodniony format dodatkowych dokumentów i wniosków oraz sprawozdań. Załącznik do programu działania opisuje szczegółowe procedury decyzyjne dla wszelkich możliwych interwencji zgodnie z ich charakterem, rozmiarem i pilnością;

- b) przed przyjęciem tego programu działania przez Komisję zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 11 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, jest on, wraz załącznikiem, o którym mowa w lit. a) i jego wszelkimi ewentualnymi zmianami, omawiany w odpowiednich roboczych grupach przygotowawczych Rady oraz w Komitecie Politycznym i Bezpieczeństwa, oraz zatwierdzany przez COREPER większością kwalifikowaną określoną w art. 8 ust. 3 umowy wewnętrznej;
- c) program działania, z wyjątkiem załącznika, o którym mowa w lit. a), stanowi podstawę umowy finansowej zawieranej pomiędzy Komisją a Unią Afrykańską;
- d) każda interwencja przeprowadzana w oparciu o umowę finansową podlega zatwierdzeniu przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa; odpowiednie przygotowawcze grupy robocze Rady są informowane lub konsultowane we właściwym terminie przed przekazaniem do Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa zgodnie z konkretnymi procedurami decyzyjnymi, o których mowa w lit. a), by zagwarantować uwzględnienie, prócz wymiaru wojskowego i związanego z bezpieczeństwem, związanych z rozwojem aspektów przewidywanych środków. Zwraca się szczególną uwagę na działania uznane za ODA;
- e) na wniosek Rady lub komitetu EFR rokrocznie Komisja przygotowuje do wiadomości Rady i komitetu EFR sprawozdanie z działalności dotyczące wykorzystania środków, różniąc między zobowiązaniami i wypłatami w ramach ODA i innymi;
- f) w 2010 r. przeprowadzona zostanie ocena obejmująca przegląd procedur instrumentu na rzecz pokoju w Afryce oraz możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania w przyszłości, w tym środków finansowych z budżetu wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Artykuł 13

Komitet Instrumentu Inwestycyjnego

1. Komitet Instrumentu Inwestycyjnego, utworzony pod auspicjami EBI zgodnie z art. 9 umowy wewnętrznej, składa się z przedstawicieli rządów państw członkowskich i przedstawiciela Komisji. Każdy rząd wyznacza jednego przedstawiciela i jednego przedstawiciela. W celu utrzymania ciągłości działań przewodniczącego Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego wybierają spośród siebie członkowie tego komitetu na okres dwóch lat. EBI zapewnia sekretariat i obsługę komitetu. Prawo głosu przysługuje jedynie członkom Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego wyznaczonym przez państwa członkowskie lub ich zastępcom.

Rada, stanowiąc jednomyślnie, przyjmuje regulamin Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego na podstawie propozycji sporządzonej przez EBI po konsultacji z Komisją.

Komitet Instrumentu Inwestycyjnego stanowi większością kwalifikowaną. Głosy są ważne zgodnie z postanowieniami art. 8 umowy wewnętrznej.

Komitet Instrumentu Inwestycyjnego zbiera się co najmniej cztery razy w roku. Możliwe jest zwołanie dodatkowych posiedzeń na wniosek EBI lub członków komitetu, zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie wewnętrznym. Ponadto Komitet Instrumentu Inwestycyjnego może przedstawić swoją opinię w procedurze pisemnej na warunkach określonych w swoim regulaminie wewnętrznym.

2. Komitet Instrumentu Inwestycyjnego zatwierdza:

- a) wytyczne dotyczące wdrażania instrumentu inwestycyjnego, ramy oceny wpływu instrumentu na kwestie dotyczące rozwoju oraz propozycje zmian;
- b) strategię inwestycyjną i biznes plany dla instrumentu inwestycyjnego, w tym wskaźniki dotyczące wyników, w oparciu o cele umowy o partnerstwie AKP-WE i ogólne zasady wspólnotowej polityki rozwoju;
- c) roczne sprawozdania dotyczące instrumentu inwestycyjnego;
- d) wszelkie dokumenty z zakresu polityki ogólnej, w tym sprawozdania z oceny, dotyczące instrumentu inwestycyjnego.

3. Ponadto Komitet Instrumentu Inwestycyjnego wydaje opinie dotyczące:

- a) propozycji przyznania dotacji na spłatę odsetek na mocy art. 2 ust. 7 i art. 4 ust. 2 załącznika II do umowy o partnerstwie AKP-WE. W takich przypadkach Komitet Instrumentu Inwestycyjnego wydaje również opinię w sprawie wykorzystania takiej dotacji na spłatę odsetek. W celu usprawnienia procesu zatwierdzania dla działań o małym zasięgu Komitet Instrumentu Inwestycyjnego może wydać pozytywną opinię w zakresie wniosków EBI dotyczących globalnego przydziału dotacji na spłatę odsetek, które są następnie, bez kolejnej opinii Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego lub Komisji, przydzielone przez EBI na konkretne projekty zgodnie z kryteriami określonymi w przydziale globalnym, w tym maksymalną kwotą dotacji na spłatę odsetek na każdy projekt;
- b) propozycji inwestycji ze środków instrumentu inwestycyjnego w odniesieniu do wszystkich projektów, które otrzymały negatywną opinię Komisji;
- c) innych propozycji dotyczących instrumentu inwestycyjnego opartych na ogólnych zasadach, o których mowa w wytycznych operacyjnych.

Ponadto władze EBI mogą od czasu do czasu zwrócić się do Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego z wnioskiem o opinię w sprawie wszystkich propozycji finansowych lub w sprawie niektórych kategorii propozycji finansowych.

4. EBI jest odpowiedzialny za terminowe przedstawianie Komitetowi Instrumentu Inwestycyjnego wszelkich kwestii wymagających jego zgody lub opinii zgodnie z ust. 1, 2 i 3. Wszystkie propozycje przedstawiane komitetowi do zaopiniowania powinny być składane zgodnie z odpowiednimi kryteriami i zasadami określonymi w wytycznych operacyjnych.

5. EBI prowadzi ścisłą współpracę z Komisją i w odpowiednich przypadkach koordynuje swoje działania z innymi darczyńcami. W szczególności:

- a) EBI wraz z Komisją przygotowuje wytyczne dotyczące wdrażania instrumentu inwestycyjnego, o których mowa w ust. 2 lit. a), lub dokonuje ich przeglądu. EBI ponosi odpowiedzialność za zgodność z wytycznymi i gwarantuje, że wspierane przezeń projekty przestrzegają międzynarodowych norm socjalnych i związanych z ochroną środowiska oraz są spójne z celami umowy o partnerstwie AKP-WE i szeroko pojętymi zasadami polityki rozwoju Wspólnoty, a także z odpowiednimi krajowymi lub regionalnymi strategiami współpracy;
- b) EBI zwraca się wcześniej do Komisji o opinię w sprawach strategii inwestycyjnych, biznes planów i dokumentów z zakresu polityki ogólnej;
- c) EBI informuje Komisję o zarządzanych przez siebie projektach zgodnie z art. 14 ust. 2 i na etapie oceny projektu zwraca się do Komisji o opinię w sprawie zgodności projektów z odpowiednimi krajowymi lub regionalnymi strategiami współpracy lub, w odpowiednich przypadkach, z ogólnymi celami instrumentu inwestycyjnego;
- d) z wyjątkiem dotacji na spłatę odsetek zawierających się w globalnym przydziale, o którym mowa w ust. 3 lit. a), na etapie oceny projektu EBI zwraca się również do Komisji z wnioskiem o uznanie każdej propozycji przedstawionej Komitetowi Instrumentu Inwestycyjnego dotyczącej dotacji na spłatę odsetek za zgodną z art. 2 ust. 7 i art. 4 ust. 3 załącznika II do umowy o partnerstwie AKP-WE i z kryteriami określonymi w wytycznych operacyjnych instrumentu inwestycyjnego.

Jeżeli w ciągu dwóch tygodni od przedstawienia danej propozycji Komisja nie wyraziła negatywnej opinii, uznaje się, że opinia Komisji jest pozytywna lub że Komisja uznała daną propozycję za zgodną z wymienionymi wyżej przepisami i kryteriami. Jeżeli chodzi o opinie w sprawach projektów sektora finansowego lub publicznego oraz zgodę na dotacje na spłatę odsetek, Komisja może zwrócić się z wnioskiem o to, by propozycja ostatecznego projektu została jej przedstawiona w celu zaopiniowania lub zatwierdzenia dwa tygodnie przed jej wysłaniem do Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego.

6. Wszystkie działania, o których mowa w ust. 2, są prowadzone przez EBI wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego.

Po uzyskaniu pozytywnej opinii Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego EBI podejmuje decyzję dotyczącą danej propozycji zgodnie z własnymi procedurami. W szczególności może zdecydować o zaniechaniu działań związanych z wnioskiem. EBI informuje okresowo Komitet Instrumentu Inwestycyjnego i Komisję o przypadkach, w których zdecydował nie podejmować dalszych działań.

W przypadku pożyczek udzielanych z własnych zasobów oraz inwestycji z zasobów instrumentu inwestycyjnego, które nie

wymagają opinii Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego, EBI podejmuje decyzje w sprawie wniosku zgodnie z własnymi procedurami i, w przypadku instrumentu inwestycyjnego, z wytycznymi i strategiami inwestycyjnymi zatwierdzonymi przez Komitet Instrumentu Inwestycyjnego.

Niezależnie od negatywnej opinii Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego w sprawie propozycji dotacji na spłatę odsetek, EBI może podjąć dalsze działania w odniesieniu do danej pożyczki z pominięciem korzyści wynikających z dotacji na spłatę odsetek. EBI informuje okresowo Komitet Instrumentu Inwestycyjnego i Komisję o wszystkich przypadkach, w których zdecydował się podjąć takie działania.

W okolicznościach określonych w wytycznych operacyjnych i pod warunkiem że zasadniczy cel danej pożyczki lub inwestycji ze środków instrumentu inwestycyjnego pozostał niezmierniony, EBI może podjąć decyzję o zmianie warunków pożyczki lub inwestycji ze środków instrumentu inwestycyjnego pozytywnie zaopiniowanej przez Komitet Instrumentu Inwestycyjnego zgodnie z ust. 2 lub jakiegokolwiek pożyczki pozytywnie zaopiniowanej przez Komitet Instrumentu Inwestycyjnego odnośnie do dotacji na spłatę odsetek. W szczególności EBI może zdecydować o zwiększeniu kwoty pożyczki lub inwestycji ze środków instrumentu inwestycyjnego maksymalnie o 20 %.

W przypadku projektów korzystających z dotacji na spłatę odsetek, o których mowa w art. 2 ust. 7 załącznika II do umowy o partnerstwie AKP-WE, skutkiem takiego zwiększenia kwoty pożyczki może być proporcjonalne zwiększenie wartości dotacji na spłatę odsetek. EBI informuje okresowo Komitet Instrumentu Inwestycyjnego i Komisję o wszystkich przypadkach, w których zdecydował się podjąć takie działania. W przypadku projektów, o których mowa w art. 2 ust. 7 załącznika II do umowy o partnerstwie AKP-WE, jeżeli przedstawiono wniosek o zwiększenie wartości dotacji na spłatę odsetek, wówczas przed podjęciem działań przez EBI wymagana jest opinia Komitetu Instrumentu Inwestycyjnego.

7. EBI zarządza inwestycjami ze środków instrumentu inwestycyjnego i wszystkimi środkami, które posiada z tytułu tego instrumentu, zgodnie z celami umowy. W szczególności może wchodzić w skład organów zarządczych i nadzorczych podmiotów prawnych, w których zainwestowano środki instrumentu inwestycyjnego, oraz może porozumiewać się w kwestii praw, jakie posiada z tytułu instrumentu inwestycyjnego, zrzekać się ich i je zmieniać zgodnie z wytycznymi operacyjnymi.

TYTUŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 14

Wymagania dotyczące monitorowania i sprawozdawczości w zakresie postępu z realizacji pomocy w ramach EFR

1. Komisja i EBI, każde w swoim zakresie, monitorują wykorzystanie przez beneficjentów pomocy udzielonej w ramach EFR.

2. Okresowo EBI przekazuje Komisji informacje dotyczące realizacji projektów i programów finansowanych ze środków 10. EFR, którymi zarządza, zgodnie z procedurami określonymi w wytycznych operacyjnych instrumentu inwestycyjnego.

3. Komisja ocenia postęp w zakresie realizacji 10. EFR i przedstawia Radzie roczne sprawozdanie dotyczące realizacji pomocy i jej rezultatów oraz, w miarę możliwości, najważniejsze skutki, wyniki i wpływ pomocy. Sprawozdanie jest przesyłane również komitetowi EFR w celu wymiany poglądów, Parlamentowi Europejskiemu, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Sprawozdanie zawiera informacje odnoszące się do poprzedniego roku, dotyczące sfinansowanych środków, wyników działań monitorujących i oceniających, zaangażowania partnerów i harmonizacji ich działań, w tym realizacji poprzez współpracę delegowaną określoną w rozporządzeniu finansowym, o którym mowa w art. 10 ust. 2 umowy wewnętrznej, oraz wykonania zobowiązań i płatności z podziałem na kraje, regiony i sektory współpracy.

Zawiera ocenę wyników pomocy w wykorzenianiu ubóstwa, wykorzystując w możliwie największym stopniu szczegółowe i wymierne wskaźniki obrazujące rolę pomocy w spełnieniu zadań umowy o partnerstwie AKP-WE. Wskaźniki te są dostosowane do systemów kontroli w danym kraju lub regionie partnerskim oraz do wskaźników przyjętych przez wspólnotę darczyńców i kraj lub region partnerski w celu monitorowania strategii rozwoju.

Szczególną uwagę poświęca się postępowi na rzecz osiągnięcia milenijnych celów rozwoju.

Sprawozdania uwzględniają również postępy we wdrażaniu zasad koordynacji, odpowiedzialności krajowej i skuteczności pomocy, o których mowa w art. 1 niniejszego rozporządzenia, i obejmują środki towarzyszące wynikające z umów o partnerstwie gospodarczym.

4. EBI dostarcza Komitetowi Instrumentu Inwestycyjnego informacje na temat postępu w osiąganiu celów instrumentu inwestycyjnego. Zgodnie z art. 6b załącznika II do umowy o partnerstwie AKP-WE ogólne wyniki instrumentu inwestycyjnego podlegają wspólnemu przeglądowi w połowie i na koniec okresu 10. EFR. Przeglądu śródkresowego dokonują niezależni eksperci zewnętrzni we współpracy z EBI; jest on udostępniany Komitetowi Instrumentu Inwestycyjnego.

5. W 2010 r. Komisja przedstawi Radzie propozycję dotyczącą przeprowadzenia wraz z państwami AKP ogólnego przeglądu wyników na podstawie pkt 7 załącznika Ib do umowy o partnerstwie AKP-WE. Przegląd zawiera ocenę wyników finansowych, w szczególności ocenę stopnia wykonania zobowiązań

i wypłat, a także ocenę ilościową i jakościową, w szczególności ocenę rezultatów i wpływu, mierzonych pod kątem dokonanego postępu w osiąganiu milenijnych celów rozwoju. Podczas przeglądu sprawdzone zostaną możliwości lepszego dostosowania przyszłego wsparcia Wspólnoty dla państw AKP do istniejących strategii krajowych lub regionalnych, cykli programowania i cykli budżetowych oraz dalszej harmonizacji działań wśród darczyńców, a także zostaną wydane odpowiednie zalecenia w tym zakresie.

Artykuł 15

Ocena

1. Komisja i EBI regularnie oceniają rezultaty wprowadzania w życie polityk i programów geograficznych i tematycznych oraz polityk sektorowych, a także skuteczność programowania związaną z wykorzenianiem ubóstwa, w stosownych przypadkach poprzez niezależne oceny zewnętrzne, aby ustalić, czy osiągnięte zostały cele, i aby móc opracować zalecenia służące udoskonaleniu przyszłych działań. Szczególną uwagę poświęca się kwestii spójności wspólnotowej polityki rozwoju oraz postępowi na rzecz osiągnięcia milenijnych celów rozwoju.

2. Oceny te przeprowadza się wraz z krajem lub regionem partnerskim oraz w koordynacji z reprezentowanymi lokalnie państwami członkowskimi. W ich przeprowadzenie włącza się inne zainteresowane państwa członkowskie oraz, w odpowiednich przypadkach, innych darczyńców. Komisja stara się o wdrożenie zaleceń dotyczących skuteczności pomocy w odniesieniu do wspólnych ocen.

3. Komisja przesyła do wiadomości Rady, komitetu EFR i EBI krajowe i regionalne sprawozdania z oceny. Zgodnie z art. 11 ust. 4 państwa członkowskie mogą w każdej chwili złożyć wniosek o poddanie pod dyskusję konkretnych ocen komitetu EFR. Wyniki takiej dyskusji są uwzględniane przy opracowywaniu kolejnych programów i przydziale środków, koordynacji działań darczyńców i skuteczności pomocy.

4. Komisja włącza w proces oceny pomocy wspólnotowej odpowiednie zainteresowane strony, w tym podmioty pozarządowe.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie jest stosowane w tym samym okresie co umowa wewnętrzna.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 14 maja 2007 r.

W imieniu Rady

F.-W. STEINMEIER

Przewodniczący
